

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

μᾶλλον εὐπρόσδεκτος ἀπὸ τὴν κεκορεσμένην ἀπὸ Βιεννέζικα βάλς Εὐρώπῃν.

Τὰ ἐπιτυχέστερα μουσικὰ μέρη εἶνε εἰς τὴν α' πρᾶξιν τὸ κουαρτέττο καὶ τὸ ἄσμα τῆς χορωδίας μὲ τὸ ὁποῖον τελειώνει. Ἡ δευτέρα πρᾶξις εἶνε σχετικῶς καλλιτέρα τῆς πρώτης. Ἡ δυοδία Πριγκηπίσσης καὶ Βάγγου, τὸ τραγοῦδι τῆς φλογέρας, ἡ γκαβότα κατὰ τὴν εἰσόδον τῆς αὐλῆς, τὸ βάλς, τὸ κουϊντέττο τῶν ὑπουργῶν εἶνε τεχνικώτερον γραμμένα. Ἡ τρίτη πρᾶξις εἶνε ἀκόμη καλλιτέρα. Σχεδὸν ἀρτία. Ἡ εἰσαγωγή εἰς ἓνα τόνον πολεμικοῦ ἐμβατηρίου, ἡ μονωδία τοῦ πρωθυπουργοῦ εἰς πένθιμον ὕφος, τὸ ἵντερμέτζο—πρὸ παντός, ἡ σκηνὴ τῶν νυκτοφυλάκων, τὸ αἰσθηματικὸ ἀλλὰ καὶ μακρὸν ντουέττο Πριγκηπίσσης καὶ Βάγγου μὲ τὸ ὁποῖον καὶ τελειώνει λυρικώτατα τὸ ἔργον, εἶνε ἐκλεκτὰ καὶ λεπταὶ μελωδία. Ἡ ἐν γένει ἐναρχῆστρωσις ἐντελεστάτη.

Ἡ δεσποινὶς Κολυβά ὡς πριγκηπίσσα καὶ ἡ δεσποινὶς Ἐνκελ ὡς ὑπασπίστρια ἔπαιζαν εἰς τὰ ἴσῃς περίπου ἐκτάσεις μέρη τῶν μὲ μεγάλην ἐπιτυχίαν. Ἡ δεσποινὶς Κολυβά ἐν τούτοις καλὸν εἶνε νὰ καθιστᾷ ἥττον ἀποτόμους τὰς ἀννηώσεις τῆς φωνῆς. Ἡ δεσποινὶς Ἐνκελ πεταχτὴ εἰς τοὺς χοροὺς, εἰς δὲ τὸ στρατιωτικὸν τραγοῦδι τῆς γ' πρᾶξεως χαριτωμένη. Ὁ κ. Ὁ κ. Κοφινιώτης ξωηρότατος καὶ ἄριστος, ὡς ἐμφάνισις, ὁ βαρύτονος κ. Χατζηχρήστος. Ὡς αὐλόαρχος ὁ κ. Παπαϊωάννου μᾶς ὑπενθύμισε ἀπλῶς τοὺς συνήθεις ρόλους του χωρὶς πρωτοτυπίαν. Ὁ κ. Βλαχόπουλος ἔξοχος εἰς τὴν μονωδίαν τῆς ματαιώτητος τῶν ἐγκοσμίων.

Ὅ, τι ἰδιαιτάτα δέον νὰ ἐξαρθῇ εἶνε ὁ πλοῦτος τῶν γραφικῶν ἀμφιέσεων, αἵτινες ἐφιλοτεχνήθησαν δαπάναις τῆς πριγκηπίσσης Ἀλίκης, ἡ καλαισθησία τοῦ διακόσμου—θαυμασίον ἰδίως εἰς τὴν γ' πρᾶξιν—ἀφειλομένων εἰς τὸν κ. Ἀραβαντινὸν, ὅστις ὑπῆρξεν ὁ τέταρτος συνεργάτης τοῦ ἔργου. Διότι ὁ καλὸς σκηνογράφος συμβάλλει πολὺ εἰς τὴν γενικὴν ἐντύπωσιν καὶ προδιαθέτει εὐμενῶς τὸν ἀκροατὴν.

Τί εἶν' ὁ ἔρως. — Λιμπρέτο **Θ. Συναδινοῦ** Μουσικὴ **Κλ. Τριανταφύλλου.**

Τὸ τί εἶνε ὁ ἔρως ὅλοι δυστυχῶς περίπου τὸ γνωρίζομεν. Τί εἶνε τὸ τί εἶν' ὁ ἔρως, ἥτο περιττὸν ἴσως νὰ τὸ γνωρίζωμεν. Διότι δὲν ἐγίναμε σοφώτεροι. Τὸ λιμπρέττο εἶνε ἡ φάρσα «Μπλόφες»

τοῦ κ. Συναδινοῦ, ἡ ὁποία εἶχε μεγάλην ἐπιτυχίαν, ὅταν παραστάθῃ. Ἦδη, χάριν τῆς μουσικῆς, ἐγένοντο προσθαφαιρέσεις, αἱ ὁποῖαι ἀδυνατίσαν τὸ ἔργον. Ὁ χορὸς τῆς Πεταλοῦδας, προὔπηρχεν, ἐπίσης καλὸς, εἰς τὸν «Πόλεμον ἐν πολέμῳ», ὁ τύπος τοῦ συνταγματάρχου ἐθαυματουργήσεν εἰς τὰ «Παραπήγματα», οἱ Πρόσκοποι ὑπενθυμίζουν τὴν ἐπιθεώρησιν τῆς Ἀλυσίδας καὶ ἡ σκηνὴ τοῦ ντουλαπιοῦ—ἡ κομικωτέρη—ἄλλας φάρσας.

Ἀλλὰ φαίνεται ὅτι τοῦ λιμπρέττου προηγήθη ἡ μουσικὴ—πρᾶγμα βέβαια ἀντικαλλιτεχνικὸν—καὶ τούτο εἶνε σπουδαιότατος λόγος τῆς ἀποτυχίας. Τὸ αὐτὸ πρῶτον ἐντελὸς συνέδῃ καὶ μὲ τὸν «Ἐρωτα καὶ στρατὸν», προκαλέσαν καὶ ἐκεῖ τὴν ἀποτυχίαν.

Ἡ μουσικὴ—διότι μόνον αὐτὴ εἶνε νέα—δὲν εἶνε πολὺ πρωτότυπος. Πεταχτὴ, εὐχάριστος, ἀλλὰ δὲν ικανοποιεῖ ἐντελῶς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς τέχνης. Οὐδὲ πρέπει ἀπὸ αὐτὴν νὰ κριθῇ ἡ μουσικὴ ἱκανότης τοῦ κ. Τριανταφύλλου, ὅστις ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον *Attie* ἔσχεν ἐπιτυχίαν ὡς συνθέτης εἰς Παρισινὰ θέατρα.

Ἀλλ' εἰς τὴν μετρίαν ἐντύπωσιν, συνετέλεσαν καὶ αἱ πενιχραὶ ἀμφιέσεις τοῦ μπαλέττου, τὸ ὁποῖον ἠδικήθη. Τί γραφικὸς θὰ ἦτο λ. χ. ὁ Κερκυραϊκὸς χορὸς μὲ ἐγχαρίους ἐνδυμασίας. Ἐπίσης αἱ διαφορὰ ἐθνικότητος στολαὶ τῶν ἀξιωματικῶν δὲν ἐδικαιολογοῦντο, ἀφοῦ ὁ κομικώτερος τύπος, ὁ τοῦ συνταγματάρχου, ἔφερεν ἑλληνικὴν. Τὸ ἀντίθετον μᾶλλον ἔπρεπε νὰ συμβῇ.

Τὰ καλλίτερα μέρη, μουσικῶς, ἀνήκουν εἰς τὴν β' πρᾶξιν—τὸ κουαρτέττο, οἱ Πρόσκοποι, καὶ ἡ μετέχουσα ἐκκλησιαστικῆς ψαλμωδίας μονωδία τοῦ Βασίλῃ. Ἐπίσης καλὴ ἡ Καντάδα, τὰ Πτερινίσματα καὶ τὸ Παλὸν τραγοῦδι. Κυριαρχοῦν μέρος, τὸ βάλς τῆς Πεταλοῦδας, τὸ ὁποῖον χορεῦει ἐκτάκτως καλὰ εἰς τὴν ἀρχὴν καὶ εἰς τὸ τέλος ἡ ἀληθινὴ πεταλοῦδα κ. Ἐνκελ. Ὁ κ. Παπαϊωάννου εἰς τὴν σκηνὴν τῆς λιποθυμίας προκαλεῖ ἡχηροὺς γέλωτας.

Ἐν γένει ἡ ὀπερετοποιήσις μᾶς φάρσας εἶνε ἐπακίνδυνον ἐπιχείρημα, ὅταν οἱ δύο παράγοντες, λιμπρέττο καὶ μουσικὴ, δὲν εἶνε ἐν ἀρμονίᾳ. Δι' αὐτὸ ἐξακολουθοῦν νὰ παραμένουν ὁ μὲν κ. Συναδινὸς, ὁ ἄριστος συγγραφεὺς ὁ ὁποῖος μᾶς ἐχάρισε τῆς «Μπλόφες» καὶ τὸν «Ἐπιτήδειον», ὁ δὲ κ. Τριανταφύλλου, ὁ ἐπίσης ἄριστος μουσικὸς, ὁ δεξιώτατος *discut*, τὸν ὁποῖον θὰ γνωρίζωμεν καλλιτέρα ὅταν δοθῇ ἐν ἄλλο ἀρτιώτερον ἔργον του.

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΑΙ

Ὁρασιότατην ἐορτὴν ἔδωσαν οἱ Πρόσκοποι εἰς τὸ Δημοτικὸν Θέατρον. Ἐφαλεν ἡ χορωδία τῶν ἄσματος τὸνισθέντα ὑπὸ τοῦ κ. Καίσαρη καὶ τοῦ κ. Ἀραβαντινοῦ, ἡ πρόσκοπος δεσποινὶς Πράτσια ἀπήγγειλε τὸν «Μαρμαρωμένον Βασιλῆα» τοῦ Βυζηνοῦ, ἡ δεσποινὶς Παντζοπούλου ἐτραγοῦδισε τὴν «Ρουμेलιώτισσαν» τοῦ κ. Καλομοῆρη καὶ ἐπαίχθη τὸ μονόπρακτον θεατρικὸν παίγνιον ὁ «Πρόσκοπις» τοῦ κ. Ο. Ἀραβαντινοῦ, τοῦ ὁποῖου ἡ ὑπόθεσις ἐκτυλίσσεται ἐντὸς νοσοκομείου ὅπου ὑπηρετοῦν πρόσκοποι, μία δ' ἐξ αὐτῶν ἀγαγνοῦζει τὸν ἀδελφόν της, τραυματίαν τοῦ πολέμου. Ἐν τέλει οἱ πρόσκοποι ἐξετέλεσαν ἐπιδείξεις ποδηλάτου νοσοκομείου, τηλεφώνου, σφέσεως πυρκαϊᾶς καὶ ἄλλας, θαυμασθέντες διὰ τὴν δεξιότητα καὶ τὴν ταχύτητα.

—Ὁ ἐν Ἀθῆναις πρέσβυς τῆς Ἰταλίας κόμης

Μποσδάρι ἀνέγνωσεν ἐν τῇ ἰταλικῇ σχολῇ μελέτην του περὶ τῆς 24ης ραψωδίας τοῦ «Παραδείσου» τοῦ Δάντε. Τῆς ἀναγνώσεως τοῦ ἔργου προηγήθη σοφὴ ἀνάλυσις καὶ ἐρμηνεία μετὰ πολλῆς τέχνης καὶ ἐμβριθείας, περὶ τῶν αἰτίων ἅτινα τὸ ἐνέπνευσαν, τῶν καλλονῶν αἵτινες τὸ κοσμοῦσι καὶ τῆς χριστιανικῆς πίστεως, ἥτις τὸ ἐξαίρει.

—Ὁ κ. Φαίδων Κουκουλῆς, συντάκτης τοῦ Ἱστορικοῦ Λεξικοῦ ἐν συνεδριάσει τῆς Ἐπιστημονικῆς Ἐταιρείας ὁμίλησε περὶ «Πτωχοπροδρομίου» καὶ δρομβανιστοῦ ὀξυγάλακτος οὗ εὔρε τὴν καταγωγὴν Ποντικὴν ἀποδείξας τὴν συνοχὴν τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

—ὑπὸ τῆς Ἐπιστημονικῆς Ἐταιρείας Ἀδηνῶν ἐτελέσθη ἐπιμνημόσυνος τελετὴ εἰς μνήμην τοῦ φιλόλογου Παπαγεωργίου. Ὁμίλησεν ὁ γραμματεὺς

τῆς Ἑταιρείας κ. Σ. Ψάλτης, περιγράφας τὸν βίον τοῦ ἐπιφανοῦς φιλόλογου καὶ κριτικοῦ, ἐκδότου ἀρχαίων κειμένων καὶ μεσαιωνοῦ, εἰδικῶς ἀσχοληθέντος περὶ Θεσσαλονίκης. Καθὰ ἀνέφερεν ὁ ὁμιλητὴς, ἐκτὸς τῆς ἐκδόσεως τῶν σχολίων τῶν τραγικῶν ποιητῶν καὶ τῆς Ἠλέκτρας καὶ ἄλλων μικροτέρων ἐργασιῶν ὁ Παπαγεωργίου συνέγραψεν ὑπὲρ τὰς 200 πραγματείας ἀρχαιολογικάς, ἱστορικάς καὶ κριτικάς δημοσιευθείσας εἰς περιοδικὰ. Ἀφῆκε δὲ ἀνέκδοτον σύγγραμμα, ἐρμηνεύον 6000 ἀνεκδότους ἐπιγραφὰς τῆς Θεσσαλονίκης.

✱

Ἐν συνεδρίῳ τοῦ «Συνδέσμου τῶν Ἑλλήνων καλλιτεχνῶν» προεδρεύοντος τῆς Α. Β. Υ. τοῦ πρίγκηπος Νικολάου ἀπεφασίσθη ἡ διοργάνωσις Πανελληνίου Καλλιτεχνικῆς Ἐκθέσεως τῇ 21 Μαΐου, ἐν τῷ Ζαπτεῖῳ. Τῆς συνελεύσεως μετέσχον 45 περίπου μέλη.

Ὁ πρίγκηψ Νικόλαος, ὑπέδειξεν ὅτι ἡ ἔκθεσις πρέπει νὰ διοργανοῦται κατ' ἔτος, καὶ ἐξεφράσθη ἐνθουσιωδῶς περὶ τῆς προόδου τῆς τέχνης ἐν Ἑλλάδι, διατυπώσας τὴν βεβαιότητα, ὅτι ἡ ἐφετεινὴ ἔκθεσις θ' ἀποθῇ ὑπερτέρα πασῶν τῶν προγενεστέρων, λόγῳ τῆς νέας ἐμπνεύσεως τῶν καλλιτεχνῶν μας ἐκ τῆς ἱστορίας τῶν δύο ἐνδόξων πολέμων.

Ἡ ἐπιτροπὴ τῆς Ἐκθέσεως κατηρτίσθη ἐκ τῶν κ. κ. Ἰακωβίδου, Γερανιώτη, Χατζοπούλου, Φωκᾶ καὶ Λύτρα, ζωγράφων, τῶν κ. κ. Γεωργαντῆ, Ζευγώλη καὶ Τόμπρου, γλυπτῶν, καὶ τῶν κ. κ. Μάξη, Τσιπούρα καὶ Θεοδορίδου, ἀρχιτεκτόνων. Θὰ δημοσιεύσῃ προσεχῶς τὴν προκήρυξιν τῆς ἐκθέσεως, εἰς τὴν ὁποίαν ἀπεφασίσθη νὰ προσκληθοῦν ὅπως ἐκθέσωσιν ἔργα καὶ οἱ νεοσυστάτοι ἐτέρου καλλιτεχνικοῦ συνδέσμου, εἴτε ὡς ὁμάς, εἴτε ὡς ἄτομα. Ἀπεφασίσθη ἐπίσης, ὅπως ἐκ τοῦ ποσοῦ τῶν 120 χιλιάδων, τὸ ὅποιον εἶχε ληφθῇ ἀπόφασις ὅπως διατεθῇ διὰ τὴν ἀγορὰν ἔργων τοῦ Γάλλου ζωγράφου κ. Σκώτ, τὸ ἥμισυ προορισθῇ διὰ τὴν ἀγορὰν τινῶν ἐκ τῶν καλλιτέρων ἐκτεθησομένων ἔργων τῶν ἰδικῶν μας καλλιτεχνῶν, τὰ ὁποῖα, ἔχοντα σχέσιν μὲ τὰ πολεμικὰ κατωρθώματα, θὰ ἠδύναντο νὰ στολίσουν διάφορα δημόσια κτίρια.

Εἰς τὴν Γεροκωστοπούλειον γλυπτικὸν διαγωνισμόν ὑπεβλήθησαν δέκα προπλάσματα συμβολίζοντα τὴν Ἑθνικὴν Ἰδέαν, ὑπὸ τῶν γλυπτῶν κ. κ. Μπονάνου, Θωμοπούλου, Γεωργαντῆ, Ζευγώλη, Δημητριάδου, Ἀλεξανδροπούλου καὶ Στεργίου. Ἡ ἐπιτροπὴ ἐκ τοῦ πρίγκηπος Νικολάου, τοῦ ἀντιπροτάμεως κ. Μεσολωρᾶ, τοῦ προέδρου τοῦ «Παρνασσῶ» κ. Σακελλαροπούλου, τοῦ προέδρου τοῦ «Ἑλληνισμοῦ» κ. Καζάξη, τοῦ ἀνέψιου τοῦ διαθέτου κ. Γεροκωστοπούλου καὶ τοῦ ἀρχιτέκτονος κ. Μεταξᾶ ὅτε φάνηθι ὅτι οὐδὲν τῶν ὑποβληθέντων εἶνε ἀντάξιον τοῦ θέματος καὶ θὰ προκηρυχθῇ νέον διαγωνισμόν κατὰ τὸν προσεχῆ Μαῖον.

Ἡ τοιαύτη ἀπόφασις τῆς ἐπιτροπῆς, ἀφοῦ τοῦ διαγωνισμοῦ μετέσχον οἱ καλλιτέριοι τῶν γλυπτῶν μας θὰ ἐσήμεινε τὴν χρεωκοπίαν τῆς γλυπτικῆς ἐν Ἑλλάδι, ἐάν δὲν προήρχετο ἡ μὴ δράβεισις ἐξ ἄλλου λόγου. Τὸ ποσὸν τῶν 10'000 εἶνε ἐλάχιστον προκειμένου νὰ συμβολισθῇ ὕψιστον θέμα, ἡ ἐθνικὴ ἰδέα. Τί ἦτο δυνατόν νὰ παρουσιάσουν οἱ καλλιτέχναι, ἀφοῦ τὸ ποσὸν δὲν θὰ ἦρχε οὔτε διὰ τὰ μάρακα καὶ τοὺς μαρμαροκόπους; Δέκα χιλιάδες πρὸ δωδεκαετίας ἀφεθεῖσαι, ἔδει νὰ εἶχον συμποσθῇ εἰς διαλάσις χιλιάδας. Ἐκτὸς τούτου ἡ προκήρυξις ἔδιδε χρόνον ὑποβολῆς δέκα πέντε ἡμέρας. Ἔστειλαν λοιπὸν οἱ καλλιτέχναι—καὶ δικαίως—ὅτι πρόχειρον εἶχον! Ἀτυχῶς ὁ διαγωνισμὸς ἐν Ἑλ-

Ὁ συνθέτης Κλ. Τριανταφύλλου

λάδι εἶνε θεσμὸς γελοτοποιηθεῖς. Ἐπιστολήθη ἀπειρώσεις.

—Ὁ κ. Ἰακωβίδης φιλοτεχνεῖ τὴν προσωπογραφίαν τοῦ κ. ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας, ἐκ τοῦ φυσικοῦ, κατὰ παραγγελίαν τῶν ὑπαλλήλων τοῦ ὑπουργείου τῆς Παιδείας, οἵτινες καὶ θὰ προσφέρωσιν αὐτὴν, ὡς ἐνθύμιον, τῷ προϊσταμένῳ τῶν.

—Ὁ γλύπτης κ. Ροῦμπος ἐφιλοτέχνησε προτομὴν τοῦ ποιητοῦ Μαβίλλη.

✱

Ἡ Α. Β. Υ. ἡ πριγκήπισσα Ἀλίκη ὑπέβαλεν εἰς τὸν Βασιλέα τὴν ἰδέαν ὅπως ἀποκτήσουν Μουσεῖον ἀφ' Ἀθῆναι ἵνα ἀναπαρασταθῇ ὁλόκληρος ἡ ἑλληνικὴ ζωὴ ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι τῶν ἡμερῶν μας, δηλαδὴ σκηνὰ τοῦ πολιτικοῦ καὶ οἰκογενειακοῦ βίου, ὡς λ. χ. ἐπιπλα, ἐνδυμασίαι, ὅπλα κτλ. κατὰ τὸ σύστημα τῶν ἐν Εὐρώπῃ ὑπαρχόντων, Ἡ Α. Μ. ἐπεκρότησεν εἰς τὴν ὡραίαν καὶ ἐθνικωτάτην ἰδέαν.

Ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ ὁ καθηγητὴς κ. Σωτηριάδης ἀνέλυσε διὰ μακρῶν τὴν ἄρτι ἐκδοθεῖσαν ποιητικὴν συλλογὴν τοῦ κ. Δροσίνῃ «Φετιρὰ σκοτάδια» ἐπαινετικώτατα κρίνας αὐτά.

—Κατεστράφη ἀπὸ τοὺς σεισμοὺς εἰς τὴν Ἰταλίαν ἡ πρὸς οὐκισ τοῦ περιφημοῦ καθεδρικοῦ ναοῦ τοῦ Ὀρτίετο.

—Ὁ ναὸς αὐτὸς θεωρεῖται ἀπὸ τὰ πλέον ἐνδιαφέροντα μεσαιωνικὰ μνημεῖα τῆς Ἰταλίας, ἀποτελὼν θαυμάσιον ὑπόδειγμα ἰταλικῆς Γότθικης ἀρχιτεκτονικῆς.

—Ἡ ἀνοικοδόμησις του ἤρχισε τῷ 1285, ἐλείτετο γῆθι δὲ τὸ πρῶτον τῷ 1309.

—Ὅλοι οἱ μεγάλοι καλλιτέχναι τῆς ἐποχῆς συνειργάσθησαν διὰ τὴν διακόσμησίν του.

—Ἡ κατασκευὴ τῆς προσόψεως ἤρχισε τῷ 1310 ἐπὶ σχεδίων τοῦ Λορέντζο Μαϊτάνι τῆς Σιένας, ἥτο δὲ ἡ πρόσοψις τὸ μεγαλείτερον ἴσως καὶ λαμπρότερον πολυχρωμικὸν ἔργον τοῦ κόσμου.

—Εἰς τὴν ἰταλικὴν ἀρχαιολογικὴν σχολὴν ὁ ἀφίχθεις ἐκ Κρήτης Ἰταλὸς καθηγητὴς κ. Μάξ Ὁγκαρὸ, γενικὸς ἐπιθεωρητὴς τῶν Μουσείων τῆς Βενετίας ἔκαμε ἀνακοίνωσιν «περὶ τῶν ἀρχαίων μνημείων καὶ τῶν ἐπισκευῶν αὐτῶν καὶ ἀναστηλώσεων». Ὁ κ. Ὁγκαρὸ, ἐν Ἡρακλείῳ τῆς Κρήτης εὐρισκόμενος πρὸβῃ εἰς ἔναρξιν τῶν ἐπισκευῶν τῆς εὐρισκομένης ἐκεῖ Ἑνετικῆς ἀγορᾶς.

—'Απέθανεν ἐν Βιέννῃ ὁ συνθέτης τῆς γνωστῆς ἐξωτικῆς ὄπερας «Ἡ Βασίλισσα Σαμπά», με ἀνατολικὴν μελωδίαν, Κάρολος Γκόλτμαρκ, εἰς ἡλικίαν 85 ἐτῶν. Ἐγεννήθη τῷ 1830 εἰς τὴν Οὐγγρικὴν πόλιν Κέστελν, δὲν ἀπεφοίτησε δὲ ἀπὸ τοῦ Ὡδεῖον τῆς Βιέννης, ἀλλὰ τὴν πρᾶξιν του εἰς τὴν ὀρχήστραν ἀπέκτησεν ὡς βιολιστὴς θεάτρου καὶ διευθυντὴς ὀρχηστρῶν εἰς ἐπαρχιακὰ θεάτρα· κατόπιν δὲ ἀπεφωθὴ εἰς τὰς θεωρητικὰς βάσεις τῆς μουσικῆς. Ἐφημίσθη τῷ 1885 με τὴν θριαμβευτικὴν παράστασιν εἰς τὴν Βιέννην τῆς «Βασίλισσας Σαμπά», ἡ ὁποία ἐκτελεῖται καὶ εἰς τὰς συναυλίας εἰς τὴν Ἑλλάδα. Κατόπιν ἐλθισμονήθη καὶ ἐπιτυχίαν εἶχεν ἀργότερα, ἀλληλοδιαδόχως, με τὴν συμφωνίαν του «Ἀγροτικὸς γάμος» καὶ τὸ δραματικὸν του ἔργον «Οἰκιστὴ ἑστία», καθ' ἣν ἐποχὴν ἤκμαζεν ἡ ὄπερα τῶν παραμυθίων. Θεωρεῖται ὡς τεχνίτης με μεγάλην φαντασίαν καὶ λεπτὸς μουσικὸς τῆς παρελθούσης ἐποχῆς.

—Ἡ γγέλθη ὁ θάνατος τοῦ γηραιότερου τῶν ἐν Βερολίῳ ζωγράφων, τοῦ Ἀντωνίου φὸν Βέρνερ, τοῦ ἀγαπητοῦ ζωγράφου τοῦ Κάιζερ, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐξήσχισε μεγάλην ἐπιρροὴν ὅσον ἀφορᾷ τὰς καλλιτεχνικὰς διαθέσεις. Ὁ Βέρνερ ἦτο ζωγράφος τοῦ ἄλλου Γερμανικοῦ πολέμου, τοῦ 1870. Με τὰς πολεμικὰς τὸν ἐκείνας εἰκόνας εἶχε φημισθῇ ὁ τότε 28 ἐτῶν καλλιτέχνης. Ὅλα τὰ σημαντικὰ ἐκείνα γεγονότα τῆς ἐποχῆς εὑρον τὸν φὸν Βέρνερ διερμηνευτὴν τῶν διὰ τοῦ χρωστήρος. «Ἡ ἀνακήρυξις τοῦ Γερμανοῦ Ἀυτοκράτορος εἰς Βερσαλλίας» (πίναξ εὐρισκόμενος εἰς τὰ Ἀνάκτορα τοῦ Βερολίνου), «Ἡ συνάντησις τοῦ Βίσμαρκ καὶ τοῦ Ναπολέοντος», «Ὁ στρατηγὸς Ράιλλ ἐπιδίδων τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Ναπολέοντος» κτλ. εἶνε τόσον γνωστὰ ἔργα εἰς τὴν Γερμανίαν ὅσον καὶ ἡ ἰστορία τῆς ἐθνικῆς ἀποκαταστάσεώς της.

Ὁ Βέρνερ θεωρεῖται ὁ ἐνσαρκωτὴς τοῦ πνεύματος τῆς ἐποχῆς του, ὅπως ἐξεδηλώθη εἰς τὴν ἀστικήν τάξιν τοῦ γεννωμένου τότε Γερμανικοῦ Κράτους. Ὑπῆρξεν ἐπὶ μακρὸν χρόνον διευθυντὴς τῆς Βερολιναιῆς Ἀκαδημίας καὶ τόσον ἡ θέσις του αἶτη, ὅσον καὶ ἡ τέχνη του εὔρε σφοδρότατους πολέμιους ἐκ μέρους τῶν νεωτέρων ζωγράφων, οἱ ὅποιοι διέβλεπον εἰς τὰς ὁπισθοδρομικὰς διὰ τὴν ἐποχὴν τῶν ἰδεῶς του, ἐμπόδιον τῆς εὐρυτέρας ἀναπτύξεως τῆς τέχνης εἰς τὴν Πρωσίαν.

✱

Ὁ γηραιὸς καὶ τυφλὸς γλύπτης κ. Δ. Φιλιπότης ἐδωρήσατο τὸ μόνον ἀπομείναν ἔργον του, τὴν προτομὴν τῆς ἀλθισμονήτου πριγκιπίσσης Ἀλεξάνδρας εἰς τὸν Δικηγορικὸν σύλλογον Ἀθηνῶν.

—Ὁ κ. Ε. Ἰωαννίδης ἐφιλοτέχνησε ὥραιότατην εἰκόνα τῆς μικρᾶς δεσποινίδος Σωτηριάδου, τοῦ ἀρχαιολόγου.

—Ἐν τῷ Α' Νεκροταφείῳ ἐστήθη ἡ προτομὴ τοῦ πολιτευτοῦ Κεφαλλήνου Δ. Σβορώνου, φιλοτεχνηθεῖσα ὑπὸ τοῦ κ. Λύτρα.

—Ὁ ἐν Αἰγύπτῳ ὁμογενὴς κ. Κώτσικας ἠγόρασε τὸν πίνακα τοῦ ἀειμνήστου Χατζῆ ὀλίγον πρὸ τοῦ θανάτου του, τὸν παριστῶντα τὴν «Ἀμφιτρίτην» κομίζουσαν εἰς Πειραιᾶ τὴν σωρὸν τοῦ Βασιλέως Γεωργίου.

—Ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Βυζαντινοῦ Μουσείου ἀπεφασίσθη ἡ ἀπόκτησις τῆς ἐν Πετροῦπόλει πωλουμένης συλλογῆς αὐτογράφων καὶ χειρογράφων τοῦ αἰοδύμου Παπαδοπούλου Κεραμέως. Κατήρτισεν ἐπιτροπὴν ἣτις θὰ μεριμνᾷ περὶ τῆς ἐπιχρίσεως καὶ ἀντικαταστάσεως εἰκόνων καὶ τοιχογρα-

φιών, ἠγόρασε τέσσαρας εἰκόνας τῆς Θεοτόκου, ὡς καὶ τοῦ Μιχαὴλ καὶ τῶν ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου καὶ ἐν ἐλεφαντοῦργημα. Ἐπιμελητὴς τοῦ Μουσείου διορίσθη ὁ κ. Ν. Μπέρτος.

—Ὁ νεώτατος γελοιογράφος κ. Γ. Ζάχος ἐν τῷ περιστυλίῳ τοῦ Ζαπτείου—μὴ χορηγηθείσης ἄγνωστον διατὶ αἰθούσης—ἐξέθεσε ὑπὲρ τὰς 100 γελοιογραφίας, χρωματιστὰς τὰς πλείστας, ἃς χαρακτοῖται μίᾳ ἐλληνικωτάτῃ ἀντίληψι καὶ λεπτότητι. Ὁ κ. Γ. Ζάχος προσεπάθησε ὅχι ἀπλῶς διὰ τῆς ὑπερβολῆς μιᾶς ἀτελείας ἢ διὰ τῆς ἐκ τοῦ... φυσικοῦ σχεδὸν ἀναπαράστασεως τύπων κωμικῶν νὰ σατυρίσῃ, ἀλλ' ἀπέδωκε καὶ τὸ πνεῦμα, τὸ ὁποῖον ἐκφράζει τὸν συνολικὸν χαρακτῆρα τοῦ γελοιογραφουμένου. Μερικαὶ γελοιογραφίαι, ὡς ἡ τοῦ κ. Τσιριμώκου, Δημητρακοπούλου, Βενιζέλου, Μαρκαντωνάκη, Ἰωαννοπούλου, Βικάνου, Μαξίμου, Πῶπ, Εὐταξία, ἐνὸς συνταγματάρχου κουραμπιὲ ἔχουν τὰ πλεονεκτήματα πρωτοτύπου καὶ καλλιτεχνικῆς ἁμασάτους. Δι' ἄλλας, δὲν ἐκοπίασε πολὺ, ὡς ἡ τοῦ Τζανέτου, ἡθοιοῦ Δημητρακοπούλου, Μερχοῦρη καὶ ἄλλων. Ὅτι ἐλλείπει ἐκ τῆς ἐκθέσεως εἶνε ἡ συνθετικὴ γελοιογραφία. Μία μόνον, τῆς ἀταξίας τῆς ἐπικρατούσης συνήθως εἰς ἐν ἀτελιῇ, ὑπάρχει δίδουσα ἐλπίδας εὐδοκίμησεως καὶ εἰς τὸ εἶδος αὐτὸ τὸ καὶ δυσκολώτερον.

—Εἰς τὴν αἰθουσαν τοῦ Βασιλικοῦ Θεάτρου ὁ Σύλλογος τῶν «Ἐρασιτεχνῶν» ἔδωκε τὴν πρώτην ἐφέτος προεσπερίδα τοῦ Μουσικοῦ τμήματος. Χορὼδία ἐνεφανίσθη δεσποινίδων πολυμελῆς, ἣτις διευθύναντος τοῦ κ. Μαρσίκ ἐψάλλε μίαν σκηνὴν ἐκ τῆς α' πράξεως τῆς «Μιρέιγ» καὶ ἐτι ἐπιτυχέστερον τὴν μεγάλην σκηνὴν τῆς β' πράξεως τῆς «Αἰθῶς» προεξαρχούσης τῆς τεχνικῆς φωνῆς τοῦ κ. Στράτου καὶ τῆς πλουσίας ἀλλὰ καὶ ἀποτόμως ἐνὶ τοῦ ὑψομένης φωνῆς τῆς κ. Παπαηλιοπούλου. Τὸ «Ἰνδικὸν ἄσμα» ὁ κ. Κονκέας ἔψαλε πολὺ καλὰ ὡς καὶ ὁ κ. Παπαδάκης τὴν μονωδίαν ἐκ τοῦ «Σαοῦλ». Τὸ κλοῦ τῆς συναυλίας ἦτο τὸ ἄσμα τῆς δεσπ. Καρατζᾶ ἐξ Αἰγύπτου. Ἐτραγουδῆσε μετὰ πολὺ αἶσθημα, με φυσικότητα, με χάριν, καὶ ἐκφρασιν τὸ «Νανούρισμα» τοῦ κ. Σαμάρα, τὸ μόνον (διατί;) ἐλληνικὸν ἄσμα ἐν τῷ προγράμματι, καὶ συνοδείᾳ τοῦ κ. Παπαδάκη δυοδίαν ἐκ τοῦ «Δὸν Πασκουάλε». Ἡ φωνὴ τῆς δεσποινίδος Καρατζᾶ ἀδύνατη, ἀλλὰ γλυκερὰ ἐνεποίησε ζωηροτάτην ἐντύπωσιν. Οἱ ἄλλοι μετασχόντες ἐνέμειναν εἰς τὰ ὄρια τῆς ἀπλῆς ἐρασιτεχνίας.

—Ἡ πρώτη ἐφετεινὴ μαθητικὴ συναυλία τοῦ Ὡδεῖου Ἀθηνῶν ἐνεφάνισε δύο τάλαντα εἰς τὸ κλειδοκίμβαλον τὴν δεσποινίδα Ἑλένην Ἀγγελοπούλου μαθήτριά του κ. Βελουδίου ἡ ὁποία ἔπαιξε τὸ α' μέρος τοῦ Κονσέρτου (ἀριθ. 5) τοῦ Μπετόβεν με πολλὴν δύναμιν καὶ ἀκρίβειαν καὶ τὴν Φούλαν Πάλμα, μαθήτριά του κ. Βασερχόβεν ἡ ὁποία ἔπαιξε ἀντιθέτως, με λεπτότητα καὶ ἀπαλότητα, τὴν *Romance* τοῦ Τραϊκόφσκη καὶ πολὺ καλλίτερα τὸ *Deux follets* τοῦ Λίστ. Δύο μαθήτριά τῆς κ. Φωκᾶ ἐνεφανίσθησαν ἐπίσης, ἡ χαριτωμένη δεσποινὶς Τσακασιάνου, ἡ ὁποία δὲν ἔπρεπε νὰ ἐπιχειρήσῃ νὰ τραγουδήσῃ τὴν Ἀπαγωγὴν ἐκ τοῦ Σεραγίου τοῦ Μόζαρτ, διότι εἶνε πολὺ δύσκολη, ἀλλ' ἡ ὁποία ἀπέδωσε πολὺ καλὰ μίαν μονωδίαν τῆς Μανὸν, καὶ ἡ ἀνωτέρας τέχνης δεσποινὶς Αἰκατ. Δάμσου, ἣτις ἰδίως τὴν «Κατάραν» τοῦ κ. Καλομοίρη ἐξωντάνευσε με τὴν ἐκφραστικὴν καὶ ἔντονον φωνὴν της. Τὸ ὁλοκονσέρτο τοῦ κ. Παπαδημητρίου—ὅστις προοιωνίζεται εὐρύτατον μέλλον—μᾶς κατεμάγευσε μετὰ τὸ δεύτερον μέρος τοῦ Κονσέρτου τοῦ Δβόρακ, τοῦ

μεταγίζοντος την βαθύως αισθανομένην Σλαβικήν ψυχήν.

Τὸ τελευταῖον μέρος τοῦ προγράμματος ἦτο θεαματικώτατον. Μικτὴ χορδία ἑκατονταμελὴς, διδασκθεῖσα ὑπὸ τοῦ κ. Ν. Παπαγεωργίου, ἔψαλε συνωδία μικρᾶς ὀρχήστρας, διευθυνομένης ὑπὸ τοῦ κ. Σκλάβου, τὴν προσευχὴν τῆς Καβαλερίας Ρουσιζάνας ἀρμονικώτατα.

— Ἡ καθηγήτρια τοῦ Ὁδείου κ. Ε. Σκέπερς ἐν τῇ συναυλίᾳ τῆς ἔδειξε τὸν πλοῦτον καὶ τὴν τέχνην τῆς φωνῆς τῆς. Τὰς μονωδίας ἐκ τῆς «Γιγενείας ἐν Αὐλίδι» τοῦ Γλοῦν καὶ τῆς «Σαπφούς» τοῦ Γκουνῶ ἀπέδωκεν ἀριστα. Διὰ πρώτην φορὰν ἐν Ἑλλάδι ἐψάλη τὸ *Ave Maria* τοῦ Μπεξέ, συνοδείᾳ βιολίου καὶ ἀρμονίου, καὶ μία μονωδία ἐκ τῆς Κυρίας Μπουτερφλὺ τοῦ Πουτσίνι. Ἐψάλε τὸ γνωστὸν ᾄσμα τοῦ κ. Καλομοίρη «Γῆρὰ ζωὴ», καὶ ἐν πολλῷ εὐμορφῷ τραγοῦδι τοῦ κ. Ξανθοπούλου τὴν «Χαμένην ἐδύχια», ἧς καὶ ἐξητήθη ἡ ἐπαγέλῃς.

Τῆς συναυλίας μετέσχε καὶ ὁ κ. Ἐράστης ὅστις ἔπαιξεν ἄνευ συνοδείας, τὸ *Preludio* τοῦ Μπάχ καὶ τὴν παθητικὴν σύνθεσιν τοῦ κ. Ξανθοπούλου *Tristes pensées*, ἣν πρὸ μηνῶν ἔπαιξε καὶ ἡ δεσποινὴς Νικολά. Ἀλλὰ κυρίως ἐθαυμάσθη ὁ κ. Ἐράστης εἰς τὴν δυσκολωτάτην ἐκτέλεσιν μιᾶς σπουδῆς τοῦ *Saint Lubin* ἐπὶ τῆς γνωστοτάτης μελωδίας ἐκ τῆς «Λουκίας ντὲ Λαμερμούρ» ἣν ψάλλει ὁ ὑψίφωνος πρὸ τῆς αὐτοκτονίας. Ἐδειξε καταπληκτικὴν τέχνην, καὶ εὐχέριαν μετ' ἀφελείας. Τὸ αἶσθημα εἰς τὴν σπουδὴν αὐτὴν μόλις διαφαίνεται. Κυριαρχοῦν ἡ συγχορδία καὶ αἱ *variatioms*. Διὸ καὶ τὴν ἐξετέλεσεν ἄνευ συνοδείας ἥτις θὰ ἀπέβαιναν ἀδύνατον.

— Ἡ δραματικὴ σχολὴ τοῦ Ὁδείου Ἀθηνῶν ἔδωσε τὴν α' παράστασιν. Ἔως τὴν ἄννευ ἐμφανίζοντο αἱ μαθηταὶ εἰς μονόπρακτα ἑλαφρὰ ἔργα. Πρώτην φορὰν ἐδόθη τρίπρακτον ἔργον καὶ αἱ προσπάθειαι, δὲν ὑπελείφθησαν τῆς ἐπιτυχίας. Εἰς ταύτην συνετέλεσαν ἀπ' ἐνὸς ἡ συμμετοχὴ τοῦ καθηγητοῦ κ. Ζάνου καὶ ἀπ' ἑτέρου ἡ καλὴ ἐκλογὴ τοῦ ἔργου, ἑλαφροῦ, ἀλλὰ καὶ χαρακτηριστικοῦ διὰ τὰ δειχθῆ ἡ ἱκανότης τῶν μαθητῶν.

Ἡ «Βδέλλα», κομεντί τοῦ Μπριέ, στρέφεται περὶ τὴν γυναικα, ἡ ὁποία εἶνε πλήρης ἰδιοτροπιῶν καὶ ὅμως ἐπιδρᾷ ἐπὶ τοῦ ἀνδρὸς καὶ προσκολλᾶται ἐπ' αὐτοῦ, ὡς βδέλλα. Τὸν δύσκολον καὶ πλήρη μεταπτώσεων ὁλον τῆς μετὰ ἐνὸς καθηγητοῦ τῆς φυσικῆς συζύγους ἐρωμένης διηργήνευσεν ἡ δεσποινὴς Ἰουλιὰ Κωνσταντινίδου, δημιούργημα τῆς «Τέχνης» ἐν ἧ ἔλαβε τὴν πρώτην καλὴν κατεύθυνσιν τὸ ἐλκετὸν τάλαντόν τῆς. Ἐπαιξεν ὡς νὰ ἦτο ἐξ ἐπαγγέλματος καλλιτέχνης· μετὰ ἀρκετὴν ἐλευθερίαν εἰς τὰς κινήσεις· ὑπέστηρεν μόνον εἰς ψυχολογικὴν ἔκφρασιν καὶ ἐνιαχοῦ ἔχε τὸ ἐλάττωμα τῆς υπερσοβαρᾶς ἀπαγγελίας. Κυρίως ἡ δεσποινὴς Κωνσταντινίδου εἶνε προωρισμένη διὰ τὸ δράμα, καὶ εἰς τοῦτο πρέπει ν' ἀσχοληθῇ. Ἡ δεσποινὴς Βρασιβανοπούλου καλὴ, ὡς καὶ ἡ δεσποινὴ Μπενὴ Ψάλλη εἰς τὸ μικρόν τῆς μέρος. Ἰδιαίτερα μνεῖα δέον νὰ γείνη διὰ τὸν κ. Σακελλαρόν ὅστις ἔπαιξε ἕνα ὁλόν ὑπογιννακωμένον συζύγον μετὰ μιμικὴν καὶ ἀφέλειαν ὅλως ἐξαιρετικὴν. Ὁ κ. Ζάνος ἐκτὸς συναγωνισμοῦ ἐφαίνετο μετὰ πολλὴν μετρημένην κινήσεις τοῦ μὴ θέλων νὰ ἐπισκιάσῃ τοὺς μαθητὰς του.

✱

Ὁ κ. Σταῦρος Παπαπαναγιώτου, μετὰ τὸ πέρας τῶν σπουδῶν του ἐν τῷ ἡμετέρῳ Πολυτεχνεῖῳ, μετέβη εἰς Μόναχον, ὡς ὑπότροφος τοῦ Ἀβερωφείου

κληροδοτήματος. Μετὰ πενταετὴ τελειοποίησιν, ἤλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα πρὸ ἐνὸς ἔτους, περιῆλθεν τὴν Μακεδονίαν καὶ ἤδη ἐξέβηκε τὰ κυριώτερα ἔργα του, ἐκ τῶν ἐν Μονάχῳ καὶ ἐν Ἑλλάδι ἐκτελεσθέντων. Ἡ πρώτη γενικὴ ἐντύπωσις εἶνε ὅτι δὲν ἔχει προσανατολισθῇ ἀκόμη ἐντελῶς πρὸς τὴν ἑλληνικὴν φύσιν, τὴν ἑλληνικὴν ἀτμόσφαιραν. Διασώζεται ἔτι παρ' αὐτῇ ἡ βαρεῖα, ἡ σκιερὰ Γερμανικὴ τέχνη, ἥτις βέβαια διὰ τοῦτο δὲν παύει νὰ εἶνε αὐστηρὰ καὶ δύσκολος τέχνη. Οἱ πίνακες τοῦ κ. Παπαπαναγιώτου δεικνύουν ἕνα δυνατόν καλλιτέχνην, μίαν βαθεῖαν ἀντίληψιν τοῦ καλοῦ, ἕνα ἱκανὸν σχεδιαστήν, ἕνα χειριστὴν τοῦ χρώματος λεπτότατον. Τὰ ἔργα του ἔχουν ἔκφρασιν, ἐλευθερίαν μεγάλην εἰς τὴν ἐκτέλεσιν, εἰλικρίνειαν. Ποικίλα τὰ θέματά του, ἀλλὰ ἐξέχουν κυρίως οἱ κατοπτρισμοί, τὰ ζῶα καὶ αἱ τοπογραφίαι.

Δύο πίνακες του, ἀπὸ τούτων καλλιτέρων καὶ τῆς τωρινῆς ἐκθέσεως, εἶχον προαποσταλῆ εἰς προηγουμένησαν ἐκθεσὶν τῶν Ἀθηνῶν. Ἡ «Φιλῆρεσσος Ἐβραία», μετὰ τὴν λίαν ἐπιτυχοῦσαν διπροσωπίαν, ὡς ἐκ τοῦ καθρέπτου, ἔχει τὸν τύπον τῆς φυλῆς, ἡ δὲ ἐνδυμασία ἔχει πιστῶς ἀποδοθῇ. «Τὸ κυνήγι τῆς «Χήνας» — τὸ ἀνώτερον ὅλων — ἔχει πολλὰς ἀρετάς· ἐν παιδὶ γυνὴ καλῶς περὶ ἀπὸ τὴν συλληφθεῖσαν χήναν, τῆς ὁποίας ἡ κίνησις εἶνε ἐκφραστικωτάτη.

Καὶ ἐν ἄλλῳ σκίτσῳ, ὁ «Μικρὸς Χηνᾶς», ἐνὸς παιδιοῦ τὸ ὁποῖον τσαλαβουτᾷ εἰς τὸ νερόν, φέρον ἐπὶ τοῦ ὤμου του τὸ θήραμα, δὲν ὑστερεῖ. Ἐκ τῶν καλλιτέρων ἐπίσης ἔργων, εἶνε ἡ ἀποψὺς τῆς «Προνομίας τῆς Θεσσαλονίκης» διὰ τὴν προοπτικὴν τῆς, ἡ «Φιλόσοφος» μετὰ ἕνα γατάκι καθρεπτιζόμενῃ, ὁ «Κρητικὸς κατεπάνος» καὶ αὐτὸς καθρεπτιζόμενος, μία ἐκφραστικωτάτη φυσιογνωμία ἐνὸς «Μικροῦ Πατησίου», πλήρης χάριτος καὶ ζωῆς καὶ αἱ δύο «Φιλενάδες» προσφυγοπούλαι, ἀλληλοκρατούμεναι. Μία μικρὰ πρόσφυξ πλέκουσα ἔχει ἱκανὴν ψυχολογίαν εἰς τὴν προσοχὴν ἣν δίδει ἐργαζομένη, ὡς καὶ ἡ πρόσφυξ μήτηρ κρατοῦσα βρέφος.

Ἡ χωρικὴ ὑδροφόρος πρόσφυξ ἔχει τι τὸ ξενικὸν ἐν τῇ τεχνοτροπίᾳ, ὡς καὶ ὁ ἐκ Κορινθοῦς βοσκός.

Ἡ ἐντύπωσις τῆς βαρεῖας τέχνης μετριάζεται ἀπὸ τινος πίνακος, εἰς οὗς κατάρθωσε νὰ προσδώσῃ τὸ χαρακτηριστικὸν διὰ τὴν ἀφθονίαν καὶ ἡδύτητα ἑλληνικὸν φῶς. Τὰ «Χίλια δένδρα τῆς Θεσσαλονίκης», τὸ «Δεμιρ-Ἰσάκ» καὶ τὸ «Πεζόβολον» εἶνε κάλλιστα φωτισμένα. Ἡ σύνθεσις, τὸ «Ἀγαπημένον» παιδὶ τοῦ κρατεῖ ἐν ἄλλῳ εἶνε Ἰακωβίδειον. Ἀναδεικνύεται οὕτω ὁ καλλιτέχνης καὶ παιδογράφος δυνατός. Ἐπίσης κάλλιστον καὶ τὸ σκίτσον τῆς «Ὀνειροπολῶσης» μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν.

Ὁ κ. Παπαπαναγιώτου εἶνε καὶ δεξιὸς ζωγράφος. Ἐξέθεσε τέσσαρας πίνακας, οὗς εἰργάσθη ἐν Γερμανίᾳ, παριστῶντας ἀγελάδας καὶ βόας. Τεχνικώτατοι μέχρι τῶς ἐλαχίστων λεπτομερειῶν. Ἐξ αὐτῶν ὑπερέχει τὸ «Ζευγάριον», βόες ἀροτῆρες, καὶ κατόπιν ὁ πίναξ ὁ εἰκονίζων τρεῖς ἀγελάδες, θαινούσας πρὸς βοσκήν. Μία κεφαλὴ ἵππου καὶ μία λέοντος ἔχουν μετὰ φωτοτυπικὴν πιστότητα ἀποδοθῇ.

Ὁ καλλιτέχνης ὑπῆρξε φειδωλὸς εἰς τὴν προσωπογραφίαν. Μίαν κυρίαν μόνον — Ἰ. Ἀμπελᾶ — ἀπετύπωσε εἰς δύο πίνακας, ἐκ τῶν ὁποίων ὁ μεγαλύτερος δεικνύει ἱκανὴν δύναμιν, ἡ ὁποία ὅμως προσδίδει καίτιον σκληρότητα.

Δὲν παρέλειψε καὶ μίαν πολεμικὴν ἐκδήλωσιν. Ὁ Εὐζώνος ἐν ἐπιθέσει καὶ ὁ Εὐζώνος ἐπὶ τῶν προχωμάτων εἶνε λίαν ἐκφραστικαὶ πίνακες. Εἰς τὸν πρῶτον τοῦ ὁποίου παρουσιάζει τὰ νῶτα, εἶνε χαρά-

κτηριστική ή κίνησις· εἰς τὸν ἄλλον, κατ' ἀντίθεσιν ὄψιν ὁρμώντα, διαφαίνεται ἡ ψυχικὴ γαλήνη. 'Ο δευτέρος ἀπεδόθη τεχνικώτερα.

Ἀτυχῶς ἡ ἔκθεσις δὲν προσεῖλκυσε πολὺν κόσμον, οὔτε πολλοὺς ἀγοραστάς. Εἶνε τὸ αἰώνιον παράπονον κάθε καλλιτέχνου ἐν Ἑλλάδι. Ἄλλ' ὁ κ. Παπαπαναγιώτου εἶνε νέος καὶ δὲν πρέπει νὰ ἀποθαρρυνθῇ.

✱

—Ἐν μιᾷ αἰδούσῃ τοῦ «Παρνασσού» ἐξέθεσε ζωγραφικὰ ἔργα ἡ παρεπιδημοῦσα Ρωσὶς καλλιτέχνης κ. Λυδία δὲ Μπορζέν. Εἶνε διπλωματοῦχος τῆς ἐν Πεκτρούπολει Σχολῆς τῶν Διακοσμητικῶν Τεχνῶν, συμπληρώσασα τὰς σπουδὰς τῆς ἐν Παρισίοις. Ἀπὸ μνηῶν περιῆλθε τὴν Ἑλλάδα καταρτίσασα μεγάλην συλλογὴν ἐστῆμ, ὑπὲρ τὰς 100. Εἶνε τοπεῖα καὶ τύποι καὶ σκηναὶ ἀγορικαὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον καὶ θαλασσογραφίαι, εἰλημμένα ἐξ Ἀθηνῶν, Κυκλάδων καὶ Σάμου. Καίτοι ξένη, ἀπέδωκε μὲ αἴσθησιν πολλὴν τὰς Ἑλληνικὰς ἀτόμους, ἰδίως ὡς πρὸς τὸ χρῶμα. Ἡ καλλιτέχνης, καίτοι φαίνεται δόκιμος, δίδει περισσοτέραν προσοχὴν εἰς τὴν κατὰ συνθήκην καὶ τὴν ἐλαφρὰν ζωγραφικὴν, ἐνῶ ἡδύνατο νὰ παραγάγῃ ἔργα μείζονος ἀξίας, ὡς δεικνύουσι μερικαὶ τοπιολογικαὶ ἀπεικονίσεις, ἐκφεύγουσαι τὰ ὅρια τῆς διακοσμητικῆς καὶ δεικνύουσαι τάσιν εὐρυτέρας τεχνουργίας καὶ ἀτομισμού.

✱

Ἡ δευτέρα συναυλία τῆς ὁρχήστρας τοῦ Ὠδείου, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ διὰ τὰς Ἀθήνας ὄχι μόνον μουσικὸν γεγονός, ἀλλὰ καὶ κοσμικόν, ὑπῆρξεν ἀπὸ τὰς ὥραιότερας. Προηγήθη ἡ εἰσαγωγὴ τοῦ μελοδράματος «Εὐρυνόη» τοῦ Βέμπερ ἡ ὁποία ἀριθμεῖ ἑξήκοντα ἐτῶν. Ἡ εἰσαγωγὴ εἶνε λυρικωτάτη. Μία ἐρωτύλος περιπάθεια δίδει τὸν παθητικὸν χαρακτήρα τοῦ ἔργου, τὸ ὁποῖον προεκάλεσε τὸν θαυμασμὸν καὶ αὐτοῦ τοῦ Βάγνερ. Ἐῖτα ἐξετελέσθη διὰ πρῶτην φορὰν ἐν Ἀθήναις ἡ ὑπ' ἀριθ. 7 συμφωνία τοῦ Μπετόβεν. Ἄν δὲν εἶνε ἡ ὥραιότερα ἀπὸ τὰς ἑννέα Συμφωνίας του, ὡς ἡ «Ἡρώϊκ» ἢ ἡ Ἐννάτη, εἶνε ὅμως ἐνδιαφέρουσα διὰ τὴν ἱστορίαν τῆς, διότι ἐξετελέσθη τὸ πρῶτον ἐν Βιέννῃ τῷ 1813, ὅτε καὶ τότε ὁ πόλεμος ἐμυκάτο.

Ρυθμὸς ἀπλοῦς εἰς τὸ πρῶτον μέρος, θρηνητικὸς εἰς τὸ δεύτερον ἀποδιδόμενος ὑπὸ τῶν ἐγχόρδων ὁργάνων—τὸ ἀριώτερον ἐκτελεσθὲν—ἀκολοθεῖται ἀπὸ θέμα εἰδυλλιακόν, εἰς τὸ τρίτον μέρος· τὸ *finale* εἶνε λαμπρὸν, ἁρμονικὸν καίτοι εἶχεν ἀποτόμους μεταβάσεις ἀπὸ τὸ ντὸ ἐλάσσονος μέχρι τοῦ ῥε μείζονος.

Ὁ παρεπιδημὸν κ. Εὐστρατίου ἔδειξε τὴν λεπτοτάτην καὶ εὐγενικὴν καὶ εὐστροφον τέχνην του εἰς τὸ Κονσέρτο εἰς λὰ ἑλασσον τοῦ Σαίν-Σάνς, τὸ θεωρούμενον ἐκ τῶν ἀριωτέρων ἔργων, τῶν διὰ κλειδοκίμβαλον γραφέντων. Κυριαρχεῖ μία μελαγχολία ἢ ὁ κ. Εὐστρατίου διηρμήνευσε μὲ πολὺ αἴσθημα. Ὁ μεταξὺ κλειδοκίμβαλου καὶ ὁρχήστρας διάλογος ἦτο θαυμάσιος. Πρὸς τὸν κ. Εὐστρατίου ἐξεδηλώθησαν ζωηρόταται συμπάθειαι. Ἡ κ. Φωκᾶ ἔψαλλε τὴν «Καταδίκην τοῦ Φάουστ» τοῦ Μπεργλιος, πολὺ δὲ καλλίτερα δύο τεχνικώτατα μέρη ἐκ τοῦ μελοδράματος τοῦ κ. Μαρσίε «Καρσικανικὴ ἐκδίκησις» τὸ ὁποῖον παρεστῆθη πρὸ διετίας ἐν Ρώμῃ καὶ θὰ ἐκτελεσθῇ προσεχῶς καὶ ἐν Ἀθήναις ἀπὸ τὸν θίασον τοῦ Δημοτικῆς Θεάτρου. Αἱ ἐκτελεσθεῖσαι μελωδία ἀπεικονίζουν ἢ μὲν τὴν ἀπελπισίαν ἐγκαταληφθείσης ἐρωμένης καὶ ἡ δευτέρα τὸν ἔρωτά της. Ἡ συναυλία ἐτελείωσε μὲ

τὴν πλήρη θέρημης ἰσπανικὴν ραψωδίαν «Ἑσπᾶνια», μελωδικωτάτην καὶ μὲ μεγίστην ποικιλίαν ρυθμῶν.

—Κατὰ τὴν τρίτην συναυλίαν τοῦ Ὠδείου, ἀνωτέραν τῶν δύο προηγηθεισῶν, ἡ ὁρχήστρα ἐξετέλεσε τὴν εἰσαγωγὴν ἐκ τῆς «Λοδοίσκας» τοῦ Ἰταλοῦ Χερουβίν, παρασταθείσης τῷ 1791 καὶ τὴν ἐκτενεστάτην «Παθητικὴν συμφωνίαν» τοῦ Τσαϊκόφσκη, ἥτις εἶνε καὶ ἡ ὥραιότερα ἐκ τῶν ἐξ, αἱ ἔγραψεν ὁ Ρώσος μόνσουργός. Τὸ ὥραιότερον θέμα τοῦ πρώτου μέρους εἶνε τὸ *andante lamentoso* ὅπερ ἐπανερχεται συχνὰ κατὰ τὴν ἐξέλιξιν τοῦ ἔργου. Τὸ β' μέρος εἶνε θελκτικώτατον, τὸ γ' εἶνε ἐν σκέρτσο ζωηροῦ καὶ εὐθύμου χαρακτήρος, τὸ δὲ δ' πλήρες λυρισμοῦ. Ἡ παθητικὴ συμφωνία πλήρης ἀντιθέσεων, ὅτε μὲν τραφερά, ὅτε δὲ τραχεία, ἀπεδόθη μὲ μεγάλην ἁρμονίαν καὶ ἐκφραστικώτατα.

Ὁ κ. Χωροφᾶς ἀπέδωκε συνοδεία τῆς ὁρχήστρας, τὸ *Concerto* τοῦ Βενιάφσκη μὲ λεπτόν λυρισμὸν καὶ ἄριστον χρωματισμὸν εἰς πολλὰ μέρη κατεξαιρετικότητη, ἀναδειχθεὶς ἐφ' ἑαυτοῦ τῶν ἄλλων καθηγητῶν τοῦ βιολίου, ἐν γένει δὲ ἡ ἐμφάνισις τοῦ μετριώφρονος καλλιτέχνου ἐχαρετίσθη ἐνθουσιωδῶς. Ἡ δεσποινὶς Ραφαὴλ εἰς τὰς *Variations symphoniques* ἐξέφρασε τὸ μυστικοπαθὲς καὶ θρησκευτικὸν ἔθος τοῦ Φράνκ. Ἡ χορωδία ἐφάνη ἀτελής καὶ μόνον ἡ προέχουσα φωνὴ τῆς πρώτης φορᾶν ἐμφανισμένης δεσποινίδος Ἰατροῦ φωνὴ ἀρκετὰ τεχνικὴ, εὐηρέστησε. Ἐν τέλει ἐπαίχθη τὸ προοίμιον τῆς τρίτης πράξεως τοῦ Βαγνερείου ἔργου «Μαίστερζίγγεν» τῆς Νυρεμβέργης, τὸ καὶ ἄλλοτε ἐκτελεσθὲν ὑπὸ τῆς ὁρχήστρας.

✱

Ἀπέθανεν ἐν τῷ νοσοκομεῖῳ μετ' ὀλιγοήμερον ἀσθένειαν ἐξ ἱκτέρου καὶ βραδείας δηλητηριάσεως ὡς ἐκ τῆς χρήσεως τῶν χρωμάτων ὁ διαπρεπὴς θαλασσογράφος Βασ. Χατζῆς, ἐν ἡλικίᾳ 50 ἐτῶν. Περὶ τῶν τελευταίων ἔργων του ἐκτενῶς ἐν τῷ προπαρελθόντι τεύχει ἐγράψαμεν· ἦσαν αἱ κύνειαι γραμμαὶ του, αἱ τεχνικώτεραι καὶ πρωτοτυπώτεραι. Ὁ Χατζῆς ἀπέθανεν ἀκριβῶς τὰς παραμονὰς τῆς ἐκθέσεως ἢν ἐσκόπει νὰ διοργανώσῃ καὶ πρὶν περατῶσιν τοὺς μεγάλους πίνακας του, ὅπερ καθιστᾷ τὸν θάνατόν του ἔτι θλιβερότερον. Ἡ κηδεία του ἐγένετο ἐν σορροῇ πολλοῦ κόσμου, ἀντιπροσωπεύοντος τὰ γράμματα καὶ τὰς τέχνας. Ὁ Σύνδεσμος τῶν Ἑλλήνων καλλιτεχνῶν διὰ τοῦ κ. Φωκᾶ καὶ ὁ Καλλιτεχνικὸς Σύλλογος διὰ τοῦ κ. Θωμοπούλου κατέστησαν στεφάνους, σταυροὺς δ' ἐξ ἀνθέων ὁ πρίγκηψ Νικόλαος, ὁ κ. Ἰακωβίδης καὶ ὁ κ. Ζ. Παπαντωνίου. Λόγους ἐξεφώνησαν ἐν τῷ ναῷ ὁ ποιητὴς κ. Σκέπης καὶ ὁ πρὸ τοῦ τάφου οἱ κ. κ. Περδικίδης καὶ Φιλαδέλφειος. Ἐλπίζομεν ὅτι τὰ καλλιτεχνικά σωματεῖα θὰ πραγματοποιήσουν τὸν πόθον τοῦ ἀπνυχτοῦ καλλιτέχνου διοργανοῦντα αὐτὰ εἰδικὴν ἔκθεσιν τῶν ἔργων του, αἱ εἰσπράξεις τῆς ὁποίας νὰ διατεθοῦν πρὸς ἔγερσιν καλλιτεχνικοῦ μνημείου.

✱

Οἱ Ἑλλ. θίασοι περιέρχονται τὴν ἐλευθέραν Ἑλλάδα, ἀποκλεισθέντες ὡς ἐκ τῆς πολιτικῆς καταστάσεως τῶν λοιπῶν Ἑλλ. κέντρων.

Ἡ Κοτοπούλη παίζει εἰς Κρήτην, ὁ Πλέσσας εἰς Πάτρας, ἡ Κυβέλη εἰς Θεσσαλονίκην, ἡ Νίκα εἰς Ἀλεξάνδρειαν, ἡ Καλογερίκη εἰς Ἰωάννινα, ἡ Μουστάκα εἰς Ἀργοστόλιον, ἡ Ροζάν εἰς Πύργον. Εἰς Κέρκυραν παίζει Ἰταλικὸν μελόδραμα. Εἰς Σῦρον ἡ Ἑλληνικὴ ὀπερέττα.

—Ο θίασος τοῦ Δημοτικοῦ Θεάτρου Ἐνκελ — Παππαϊωάννου ἐδιχάσθη. Ἡ κ. Ἐνκελ προσεχώρησεν εἰς τὸν ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῶν κ. κ. Σαμάρᾳ καὶ Λάσκαρη καὶ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Κονταράτου «Ἑλληνικὸν Μουσικὸν θίασον», οὗ τινος αἱ παραστάσεις ἀρχίζουν τὴν πρώτην ἐβδομάδα τῆς Τεσσαρακοστῆς μὲ τὴν «Πριγκίπισσαν τῆς Σάσσων». Ὁ ἴδιος θίασος θὰ δώσῃ τὴν «Μάρτυρα» τοῦ κ. Σαμάρᾳ, ἴσως δὲ καὶ τὴν «Ρέαν». Προσελήφθησαν δὲ ἡ δεσποινὶς Κολυβά, ἡ κ. Κανδύλη καὶ ὁ κ. Δράμαλης. Ὁ κ. Παππαϊωάννου προσληφθέντων τοῦ ζεύγους Ἀφεντάκη, τοῦ πατρὸς καὶ υἱοῦ Φιλιππίδου θὰ δώσῃ παραστάσεις εἰς τὰς Πάτρας.

—Ἐν τῷ Σχολείῳ τῶν Καλῶν Τεχνῶν ἐγένετο ἡ κρίσις ἐπὶ τοῦ Παλλείου διαγωνίσματος, ἧς πλὴν τῶν καθηγητῶν τῆς Γραφικῆς, μετέσχον καὶ δύο τῶν μελῶν τῆς Ἐθνικῆς Πινακοθήκης, οἱ κ. κ. Σ. Στάης καὶ Ι. Κωνταντζόγλου. Τὸ γέρας ἦτο χιλιόδραχμον ἀλλὰ δὲν ἀπενεμήθη, διότι ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ἔφεικε ἄξια βραβεύσεως τὰ δύο ὑποβληθέντα ἔργα. Ὡς θέμα εἶχε δοθῇ «Ἡ ἀνάγνωσις».

—Διὰ Β. Διατάγματος διορίσθησαν μέλη τῆς ἐπιμελητείας τῆς Διαρκοῦς Καλλιτεχνικῆς Ἐκθέσεως διὰ τὸ ἀρξάμενον ἔτος οἱ κ. κ. Γ. Ἰακωβίδης καὶ Γ. Ροιλὸς, καθηγηταὶ τοῦ σχολείου τῶν Καλῶν Τεχνῶν, Π. Μαθιόπουλος καὶ Γ. Στρατηγὸς ζωγράφοι καὶ Γ. Ζευγούλης γλύπτης.

*

—Ὁ κ. Ι. Ζερβὸς ὁμίλησεν ἐν τῷ Ἐκπαιδευτικῷ ὁμίλῳ μὲ θέμα «Γύρω ἀπ' τὴν φιλολογίαν». Ἐπαρμιαιεὺς περὶ τῆς αἰσθητικῆς μορφώσεως εἰς τὰ σχολεῖα μας ἐπὶ τῇ βάσει τῆς διδασκαλίας τῆς συγχρόνου ἑλληνικῆς φιλολογίας, ἧτις ὡς εὐκολώτερον τῶν ἀρχαίων κειμένων κατανοουμένη δύναται διὰ τῶν ἐλλειπτοτέρων τεμαχίων νὰ υποβοηθήσῃ αἰσθητικῶς τὴν μελέτην τῶν κλασικῶν συγγραφέων.

—Ὁ κ. Ἀγγ. Τανάγρας ἐξέθεκεν ἐντυπώσεις ἐξ ἐπισκέψεώς του πρὸ ἑτῶν μετὰ τοῦ στόλου εἰς τὸ Ἅγιον Ὅρος, παρενέειρας πολλὰς ἱστορικὰς πληροφορίες.

—Ἀπεβίωσεν ἐν Ἀθήναις ὁ διευθυντὴς τοῦ Ἀνθρωπολογικοῦ Μουσείου καὶ σύμβουλος τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας Κλῶν Στέφανος.

Ἀρχαιολογικαὶ του μελέται ἐπὶ τῆς κρανιοσκοπίας εἶνε αἱ πρῶται γενόμεναι εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ἀποδόσωσαι ἀποτελέσματα, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐστηρίχθησαν πολλὰ ξένα παρατηρήσεις. Ἡ Ἑλλὰς ὑπὸ ἱατρικὴν ἔποιν, αἱ ἀνασκαφαὶ του εἰς τὰς Κυκλάδας, ὅπου ἐμελέτησε τὸν λεγόμενον Κυκλαδικὸν πολιτισμὸν, ἡ συμβολὴ του εἰς τὴν τοπωνυμικὴν ἐπιτροπὴν τῆς Ἀρχαιολογικῆς ἑταιρείας, εἶνε σημαντικαὶ ὑπηρεσίαι πρὸς τὴν ἑλληνικὴν ἐπιστήμην.

—Ὁ κ. ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν προεκήρυξε διαγωνισμὸν δέκα στρατιωτικῶν διηγημάτων, ἵνα χρησιμεύσουν ὡς ἀναγνωστικὸν βιβλίον τοῦ στρατοῦ. Δέον εἰς ταῦτα νὰ ἐξάγονται αἱ ἐξῆς στρατιωτικαὶ ἀρεταί· Εὐσέβεια, Πειθαρχία, Αὐταπαρνήσις, Ἀφοικία, Συναδελφότης, Αὐτοβουλία, Ἐγκαρτέρησις, Γενναϊοφροσύνη, Ἀξιοπρέπεια, Λατρεία πρὸς τὰ ἔθνικα ἰδεώδη. Γλῶσσα ἀπλή, ἀπληγαγμένη ἰδιωματων. Ἐκτὰς 7 — 10 σελίδων. Εἰς ἕκαστον εἶδος θὰ ἀπονειμῇ βραβεῖον 400 δρ. καὶ ἔπαινος δρ. 200. Δεκτὰ τὰ ἔργα μέχρι 30 Ἀπριλίου. Ἑλλανδότικος ἐπιτροπὴ ὁ πρίγκιψ Νικόλαος καὶ οἱ κ. κ. Βολωνάκης, Κουρτίδης, Προβελέγγιος, οἱ ἀξιωμα-

τικοὶ κ. κ. Ἐξαδάκτυλος καὶ Ρακτιβάν καὶ εἰσηγητὴς ὁ κ. Ι. Δαμβέργης.

—Ὁ ἀρχισυντάκτης τῆς Παρισινῆς ἐφημερίδος «Ἐκλαίρ» Ἰωάννης Ἀρράν ἐφρονεῦθη μαχόμενος.

—Ἡ διάσημος Ἀδελφίνα Πάττι ἔλαβεν πρὸ τινος ὄλως ἐκτάκτως μέρος εἰς συναυλίαν δοθεῖσαν ἐν Λονδίῳ ὑπὲρ τῶν Ἀγγλῶν ἐπιστράτων.

Ἡ φωνὴ τῆς διατηρεῖται θαυμασία.

*

—Ὁ νεαρώτατος διπλωματοῦχος τοῦ Ὁδείου Ἀθηνῶν κ. Σπ. Φαραντᾶτος ἔδειξε τὴν μεγάλην του ἰδιοφυίαν ὡς κλειδοκυμβαλιστοῦ ἐν τῇ δοθείσῃ ὑπ' αὐτοῦ συναυλίᾳ. Μόνος διεξῆλθεν, ἀκούραστος, τὸ πρόγραμμα, περιέχον δυσκολώτατας συνθέσεις μὲ μίαν ἐξαιρετικὴν ἐλευθερίαν παιξίματος. Διετέλεσεν ἐπὶ δέκα ἔτη μαθητὴς τοῦ κ. Βελουδίου, ὅστις δύναται νὰ καυχᾶται διὰ τὸ δημιούργημα του κατὰ δὲ τὰς ἐξετάσεις του ἐτιμῆθη διὰ χρυσοῦ μεταλλίου.

Ὅτι χαρακτηρίζει τὸν κ. Φαραντᾶτον εἶνε ἡ μεγάλη του δύναμις, ἡ ἀκρίβεια, ὁ ἀσφαλὴς μηχανισμὸς, ἡ ταχύτης, ἡ ἀτέραντος μνήμη, ἡ ἀντοχή. Ἀντιλαμβάνεται τὸ πνεῦμα καὶ τὸ ὅρος ἐκάστου συνθέτου καὶ τὸ ἀποδίδει πιστῶς. Ἡ Σονάτα τοῦ Σιούμαν ἧτις ἐπαίχθη διὰ πρώτην φορὰν ἐν Ἑλλάδι καὶ ἡ Φαντασία τοῦ Σοπὲν διηρμηνεύθησαν ἀριστοτεχνικῶς. Μὲ τὴν ἀριστεράν μόνον χεῖρα ἔπαιξεν εὐχερέστατα δύο συνθέσεις τοῦ Σκριαμπίν, ἔκτελῶν τὴν μελωδίαν καὶ τὴν συνοδείαν συγχρόνως, ὑπερόχως δὲ διηρμηνεύσεν ἐν *prelude* τοῦ Ραχμανίνοφ, καὶ ἐναργέστατα τὴν *Campanella* τοῦ Λίστ.

Ὁ δεινὸς καλλιτέχνης δὲν παρέλειψε νὰ μᾶς δώσῃ καὶ δύο ἑλληνικὰς συνθέσεις. Τὸ «Σὺν χορῷ» τοῦ κ. Καλομοίρη καὶ ἐν ὥραϊον *scherzo* τοῦ κ. Οἰκονομίδου εἰς ὅρος κλασικόν. Τὸν κ. Φαραντᾶτον πρέπει τὸ Ὁδεῖον νὰ ἀποστείλῃ ὡς ὑπότροφον εἰς Εὐρώπην. Θὰ τιμῇ καὶ αὐτὸ καὶ τὴν Ἑλλάδα.

—Ὁ καθηγητὴς τοῦ Ὁδείου κ. Σουλτσε ἔδωκε συναυλίαν καθ' ἣν ἐδείχθη τεχνίτης δεξιότητος. Ἰδίως εἰς τὸ γοητευτικὸν ἄσμα τοῦ Λουδοβίκου Π' εἰς τὴν Σκωτικὴν φαντασίαν τοῦ Μπρούχ, εἰς τὴν Σονάταν τοῦ Φόρντ τὸ δοξάρι του ἐνεποίησε βαθυτάτην ἐντύπωσιν. Ἀπέδειξε βαθὺ καλλιτεχνικὸν αἴσθημα, ἀποδίδων ὑπερόχως τὰ δυσκολώτερα μέρη.

—Ἡ δευτέρα συναυλία τοῦ Κουαρτέτου Μπουστινοῦ ἦτο πολὺ ἐνδιαφέρουσα. Ἐξετελέσθη τὸ Κουαρτέτο εἰς ντὸ ἔλασσον τοῦ Μπετόβεν· ἐγράφη ὑπὸ τοῦ συνθέτου εἰς νεωτάτην ἡλικίαν, μελωδικὸν τὸσον ὥστε ὠνομάσθη ἰταλικὸν κουαρτέτο. Τὸ λεπτότατον *andante* πολὺ δύσκολον εἰς τὸν ρυθμὸν ἀπεδόθη ἀριστα ὡς καὶ τὸ ζωηρότατον *allegro*. Ἐκ τοῦ Κουαρτέτου εἰς οὐ ἔλασσον τοῦ Σοῦμπερτ ἐπαίχθη ἓν μέρος, τὸ *andante*, ὅπερ ἔχει θέμα τὸ γνωστὸν γερμανικὸν ἄσμα «Ἡ κόρη καὶ ὁ θάνατος». Εἶνε τὸ τελευταῖον ἔργον τοῦ μελαγχολικοῦ συνθέτου, τοῦ ὁποῖου τὸ ὅρος εἶνε πληρὲς πάθους καὶ πόνου. Ἡ ἀπόδοσις τῶν βαριασῶν ἀπὸ μόνον τὸ βιολοντσέλον ὑπῆρξε τεχνικὴ, μὲ τὸν ἀρμόζοντα χρωματισμὸν. Ἡ Γκαβὸτ τοῦ Ὁλλανδοῦ Μπουῖς ἐπαίχθη μὲ μπρίο. Ἀλλὰ τὸ κορυφαῖον τῆς ἀκροάσεως ὑπῆρξε τὸ πληρὲς δυνάμεως καὶ ἐκφράσεως συναρπαστικὸν κουαρτέτο εἰς σὺλ ἔλασσον τοῦ Γρήγκ, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ὁ ἀντίπους τοῦ λεπτοῦ κουαρτέτου Μπετόβεν. Τὸ κουαρτέτο Γρήγκ, ἐκφεύγον τὰ περιορισμένα ὅρια τῆς μουσικῆς τοῦ δοματίου, ἔχει γραφὴ ἐπὶ μοτί-

βων λαϊκῶν, μεστῶν γοητείας, ἥτις ἐξιδανικεύεται ἀπὸ τὴν ἔμπνευσιν τοῦ μουσουργοῦ. Τὸ ἰντερμέτζο τὸ δυσκολώτερον μέρος ἔνεκα τῆς συνεχοῦς κόντρο-τᾶν ἐξετελέσθη θαυμάσια. Ἡ γλυκύτης τῶν Νορβηγικῶν χορῶν, οὗς ἡρμήνευσε τὸ μέρος αὐτὸ μὲ τὸ ἐναλλασσόμενον διὰ τῶν τεσσάρων ὁργάνων θέμα, ὑπῆρξεν ἀληθινὴ ἀπόλαυσις Ἑταιρίῃ ἐκτὸς προγράμματος καὶ ἡ σερενάδα τοῦ Χάινδν.

*

Εἰς τὴν θέσιν Κάτω Φανᾶ τῆς Χίου, ἔνθα εὐρίσκεται ὁ ναὸς τοῦ Φανέου Ἀπόλλωνος θὰ ἐνεργηθῶσιν ἀνασκαφαί.

—Γενομένων τῶν ἀρχαιολογικῶν ἑταιρείας ἐξελέγησαν διὰ μίαν τριετίαν, ἀντιπρόεδρος ὁ κ. Γ. Μιστριώτης, γεν. γραμματεὺς ὁ κ. Π. Καββαδίας καὶ σύμβουλοι οἱ κ. κ. Ἀνδρόπουλος, Εὐαγγελίδης, Ζησίου, Οἰκονόμου, Παππαβασιλείου, Φιλαδελφεύς, Βολωνάκης, Γαργιάς, Θεοφανόπουλος, Καστριώτης, Ἀντωνιάδης, Δραγάτης, Γεωργιάδης καὶ Παγανέλης.

—Παρὰ τὴν Κρακοβίαν ἀνευρέθη προϊστορικὸν νεκροταφεῖον μεγάλης ἐκτάσεως.

—Παρὰ τὴν Ἀϊδελδέργην ἀνεκαλύφθη μέγα χωρίον τῆς λιθίνης ἐποχῆς, δηλ. 3.000 π. Χ. Μέχρι τοῦδε ἦλθον εἰς φῶς 42 τάφοι μὲ πλείστα εὐρήματα.

*

Ὁ παρεπιδημῶν εἰς Ἀθήνας ἐκ Λονδίνου Ἑλλην καλλιτέχνης κ. Λουκίσης φιλοτεχνεῖ τὴν εἰκόνα τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλείσσης ἥτις ἐπ' ἀρετὸν χρόνον ποῦρει πρὸς τοῦτο εἰς τὰ Ἀνάκτορα.

—Ὁ κ. Θ. Βελλιανίτης διὰ τεσσάρων χρονογραφημάτων προεκάλεσε τὸ ἐνδιαφέρον τῆς κοινότητος διὰ τὸν ἀντὶ, ἀλλ' ἔνδοξον παράφρονα γλύπτην Γιαννούλην Χαλεπᾶν. Δὲν εἶνε πρώτη φορά, καθ' ἣν γίνεται λόγος περὶ τοῦ λησμονημένου καλλιτέχνου τῆς «Κοιμωμένης» τοῦ θαυμασιωτέρου μνημείου τοῦ Νεκροταφεῖου Ἀθηνῶν. Ἡ «Πινακοθήκη» πρώτη, τῇ 1902 ἐδημοσίευσεν δυσσεύρετον εἰκόνα αὐτοῦ μετὰ βιογραφίας, καὶ ἀργότερον δύο ἔργα του, τὴν «Κοιμωμένην» ἐν μέσῳ δύο ποιητῶν καὶ τὸν «Ἀγγελον» ὃν καὶ ἐν δελταρίῳ ἐξέδωκεν.

Εἰς τὰ ἐσχάτως δημοσιευθέντα, παραιοφρονσε μία ἀνακριβεία. Ὅτι ἐτρελλάθη ἔνεκα ἔρωτος πρὸς τὴν κόρην ἐνὸς βουλευτοῦ τότε ἐκ Τήνου, τοῦ κ. Μ. Ὁ Χαλεπᾶς ὄντως ἠγάπησε ἀνεψιᾶν καὶ οὐχὶ θυγατέρα τοῦ πολιτευτοῦ τῆς πατρίδος του, ἀλλ' ἡ ἔκστασις τῶν φρενῶν κυρίως προῆλθε κατὰ τὴν δημιουργίαν τοῦ γλυπτικοῦ ἔργου «Ἡ Μῆδεια φρονέουσα τὰ τέκνα τῆς», οὗ ἀγνοεῖται ἡ τύχη. Καὶ περὶ ἄλλου, παραφρονήσαντος ἐπίσης γλύπτου, τοῦ Πανώρηου, ἀξίζει νὰ γίνη λόγος ὅστις ἐτρελλάθη ἐξ ἔρωτος πρὸς γνωστοτάτην ἐγκρίτου οἰκογενεῖας κόρην τότε, κατόπιν δὲ σύζυγον ἐπιφανεστάτου ξένου οἰκονομολόγου. Τὸ τελευταῖον σκίτσο τοῦ Πανώρηου, εἰκονίζον τὴν κόρην τῶν ὀνείρων του, κατέχει ὁ κ. Ν. Ἰγγλέσις.

—Ἀπέθανεν ἐν Νύσῃ ὁ πρόεδρος τῆς Σερβικῆς Ἀκαδημίας τῶν Ἑπιστημῶν καὶ τέως Πρωθυπουργὸς Στόγιαν Νοβάκοβιτς, ἐν ἡλικίᾳ 75 ἐτῶν.

—Ἡ χορὸς καὶ ἡ ὁρχήστρα τοῦ Ὡδείου Ἀθηνῶν ἐκμανθάνουν τὰ ἑπτὰ στρατιωτικὰ ἄσματα, ἀτινα ἐμελοποιήθησαν. Τὸ θούριον τοῦ κ. Παπαντωνίου ἐτόνησεν ὁ κ. Σαμάρας, τὰ ποιήματα τοῦ κ. Ζωῖτοπούλου οἱ κ. κ. Γ. Λαμπρὲτ καὶ Λαυράκης, τὸ θούριον τῆς δεσποινίδος Νεγρεπόντη ὁ κ. Καλο-

μοῖρης καὶ τὰ ἄλλα οἱ κ. κ. Θ. Σακελλαριάδης καὶ Σ. Καίσαρης. Ἡ ἐκτέλεσις θὰ γίνη δημοσίᾳ, εἰς τὸ Δημ.Θέατρον.

—Ὁ κ. Προβελέγγιος γράφει δράμα κοινωνικόν, ἐμπνευσθὲν ἐκ τῆς τύχης τῶν προσφύγων τῆς Μ. Ἀσίας.

—Ὁ πάναξ «Ἀρραβῶνες τῶν παίδων» ἐκ τῶν ἀρίστων ἔργων τοῦ Γύξη, ἀνῆκεν εἰς τὸν Ἀγγλον κ. Μέρλιν. Οἱ κληρονόμοι του τὴν ἐπώλησαν ἤδη εἰς τὸν κ. Κατσηραγύρην ἀντὶ 6.600 μόνων δραχ. Οἱ διευθύνοντες τὴν Ἑθνικὴν Πινακοθήκην μακαρίως ἐκοιμῶντο καὶ ἀφῆκαν ἓνα πίνακα ἐνὸς Γύξη νὰ ἀγορασθῇ ἀπὸ ἰδιώτην...

—Κατὰ στατιστικὴν Γερμανοῦ καθηγητοῦ κατὰ τὸ διάστημα τοῦ πολέμου μέχρι τοῦδε ἐτυπώθησαν ἐν Γερμανίᾳ τρία ἑκατομμύρια πατριωτικὰ ποιήματα.

—Αἱ Γερμανίδες ποιήτριαι καὶ συγγραφεῖς ἐν γένει καταθέτουν τὸν ὀβολὸν τῶν κατ' αὐτὰς ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τῆς πατρίδος. Εἰς τὸ Μόναχον ἐξεδόθησαν τελευταίως τὰ «Ἑθνικὰ Γυναικεῖα φύλλα», περιέχοντα ποιήματα, μυθιστορήματα, ἄρθρα κτλ. τῶν γραφουσῶν Γερμανίδων. Τὸ προϊόν τῆς πωλήσεως θὰ διατεθῇ ὑπὲρ τῶν οἰκογενεῶν τῶν ἐπιστράτων. Ἀλλὰ καὶ αἱ Γαλλίδες δὲν ὑστεροῦν. Οὕτω, ἡ κυρία Ἰωάννα Κατούλου Μανδῆς, σύζυγος τοῦ γνωστοῦ ἀποθανόντος ποιητοῦ ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὴν Παρίσι μεταβαίνουσα εἰς τὴν ἔκθεσιν τοῦ Ἁγίου Φραγκίσκου ὅπου θὰ κάμῃ σειρὰν διαλέξεων ὑπὲρ τῶν θυμάτων τοῦ πολέμου.

—Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῶν γενεθλίων του ὁ Κάιζερ ἀπένευσε τὸ παράσημον τοῦ Ἐρυνθοῦ Ἀετοῦ τετάρτης τάξεως εἰς ἀρκετοὺς Γερμανοὺς ποιητὰς, μετὰ τῶν ὁποίων ὁ Γεράρδος Χάουπμαν, ὁ Ριχάρδος Δέμελ, ὁ ὁποῖος, ἂν καὶ γέρον κατετάχθη ἐθελοντῆς καὶ ὁ Ἐρνέστος Λισσάουερ, ὁ δημοφιλὴς ποιητὴς τοῦ «Τραγουδιοῦ τοῦ Μίσους» ὅπερ ἐκφράζει ὅλον τὸ πάθος τῶν Γερμανῶν κατὰ τῆς Ἀγγλίας.

—Ὁ κ. Κ. Παλαμᾶς μετέφρασε τὴν «Ἑλένην» τῆς Σπάρτης τοῦ Βέλγου ποιητοῦ Βεραιφέν. Ἀλλὰ δὲν θὰ παρασταθῇ, διότι χρειάζεται σκηνικὴ πολυτέλεια.

—Ἡ πριγκίπισσα Ἀλίκη θὰ ποῦρῃ πρὸ τοῦ ζωγράφου κ. Ἀραβαντινοῦ, ὅστις θὰ φιλοτεχνήσῃ τὴν προσωπογραφίαν τῆς.

—Ὁ ποιητὴς κ. Γ. Στρατήγης μετὰ μακρὰν διαμονὴν ἐν Σπέτσαις, ἔγραψε νέαν ποιητικὴν συλλογὴν, ἣν ἐπιτιμολόγησε «Τὰ Κύνεια».

—Ὁ ζωγράφος κ. Μαθιόπουλος ἐφιλοτέχνησε ἐλαιογραφίαν τῆς ἀλησμονήτου δεσποίνης Χατζανέστη.

—Πολλοὶ Γερμανοὶ ἔχουν ἀτέλῃ εἰς τὸν πόλεμον. Ὁ Βέγκενερ, ὁ διδάξας τὸν «Οἰδίποδα Τύραννον» εἶνε ἀνθυπολοχαγός. Ὁ Μωύσης, Ἑλλήν τὴν καταγωγὴν, Ἰταλὸς τὴν γλῶσσαν, Γερμανὸς τὸ ἐπάγγελμα, ἀπὸ τὰ δυνατότερα θεατρικὰ τάλαντα τῆς Γερμανίας μάχεται ὡς ἐθελοντής.

—Ὁ μέγας οἰκονομολόγος τῆς Ρωσσίας κόμης Βίττε, ἀποδεικνύεται καὶ πρώτης τάξεως δραματογράφος. Ἐν ἐκ τῶν ἔργων αὐτοῦ «Ὁ Μέγας ἄνθρωπος» θὰ παιχθῇ ἀπὸ τῆς σκηνῆς Βιενναίου θεάτρου, καὶ ἀπὸ τοῦδε θεωρεῖται ἐξησφαλισμένη ἡ ἐπιτυχία του. Εἰς τὸ δράμα αὐτὸ φέρει κάποιον Ρώσον—ἴσως τὸν ἑαυτὸν του—ὁποῖος ὑπερασπίζεται τὰ συμφέροντα τῆς πολιτείας κατὰ τῶν εὐγενῶν καὶ τῶν κεφαλαιούχων, ὃν ἐπὶ τέλους πίπτει θῆμα καὶ ὁ ἴδιος. Μετὰ τὸν Ἰσπανὸν Ἑτσεγαράδ, εἶνε ὁ δευτέρου οἰκονομολόγος, ὅστις εἶνε ταυτοχρόνως καὶ ποιητής.